

Nr 311.

Av herr **Mårtensson** i Uddevalla m. fl., om utredning angående samordning av det statliga anstaltsväsendet.

Förvaltningen av det statliga anstaltsväsendet uppdelas för närvarande på fyra ämbetsverk och lika många departement, nämligen

	Driftbudget 1952/53
<i>Justitiedepartementet</i>	
Fångvårdsstyrelsen	
Fångvårdsanstalterna	19 miljoner
<i>Socialdepartementet</i>	
Socialstyrelsen	
Ungdomsvårdsskolorna	7 »
<i>Ecklesiastikdepartementet</i>	
Skolöverstyrelsen	
Blind- och dövstumskolor	6 »
<i>Inrikesdepartementet</i>	
Medicinalstyrelsen	
Sinnessjukvårdsanstalter	
Sinnesslövärdanstalter	
Anstalter för fallandesjuka	
Psykopathem	126 »
Universitetssjukhus	41 »
Socialstyrelsen	
Alkoholistanstalter	8 »
	207 miljoner

På de nämnda ämbetsverken faller därjämte öppenvårdsverksamhet samt inspektion av och fördelning av statsanslag till kommunala och privata institutioner m. m.

Utvecklingen inom det statliga anstaltsväsendet har varit mycket ojämn. Orsakerna härtill är flera. Att en viss vårdform utvecklats snabbare än de andra kan sammanhånga med att den skötts driftigare eller att det publika intresset spelat in. Att en annan vårdform sackat efter behöver inte bero på bristande insatser eller intresse utan helt enkelt på att man i vederbörande departement nödgats låta andra frågor komma före när det gällt fördelningen av de tillgängliga medlen. Hur som helst har denna ojämnhet i villkoren för anstaltsväsendet varit olycklig.

På grund av den organisatoriska splittringen inom anstaltsväsendet, kanske delvis även till följd av en naturlig rivalitet mellan ämbetsverken och

deras företrädare om statsmakternas intresse, har det knappast utvecklats något samarbete mellan de skilda anstaltsorganisationerna. Var och en har hållit på sitt. Statsutskottet torde vid åtskilliga tillfällen ha kunnat konstatera, att medan det förelegat underskott på anstaltsplatser inom vissa vårdområden har det funnits överskott på andra håll. Utlåning av anstalter eller anstaltsplatser har emellertid endast sällan förekommit. Lika svårt synes det ha varit att få låna personal vid tillfälliga behov. Det förekommer praktiskt taget ingen gemensam ekonomisk planering, ingen samordning beträffande inköp av förnödenheter, ingen samverkan beträffande personalutbildning osv.

Till följd av de hastigt ökade anstaltskostnaderna, särskilt vad beträffar personalsidan, synes det ofrånkomligt att nu undersöka i vad mån och på vad sätt en bättre samordning inom anstaltsväsendet skulle kunna uppnås. En radikal lösning vore att ställa hela det statliga anstaltsväsendet under gemensam ledning och förlägga behandlingen av anstaltsfrågorna till ett och samma departement. Men den nödvändiga samordningen kan självfallet också åstadkommas i andra former. Det som bör uppnås kan sammanfattas i följande ord:

1. En central och kontinuerlig överblick av anstaltsstillgångarna och det sätt på vilket de utnyttjas.
2. Ett bättre utnyttjande av personalen, särskilt i fråga om expertisen.
3. En utjämning inom de olikartade förmånssystemen för personal inom skilda vårdområden.
4. En samordning av anstalternas arbetsdrift för arbetsdugliga intagna.
5. En bättre ekonomisering genom ordnad samverkan inom hela anstaltsväsendet eller för anstalter i olika landsändar.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en utredning angående en samordning av det statliga anstaltsväsendet.

Stockholm den 27 januari 1953.

J. W. Mårtensson,
Uddevalla.

David Hall.

Olof Andersson,
Malmö.